

1. UVOD

Savremeno društvo karakteriše razvoj tržišta, jačanje medjunarodne trgovine, oštra konkurenca i veliki broj tehnoloških inovacija. Posljedica ovoga je sve veća borba preduzeća za što boljom pozicijom na tržištu, a da bi se postigao taj cilj, te napredak i razvoj, preduzeća moraju da upravljuju investicijama. Da bi preduzeće u ovakvim uslovima obezbjedilo kvantitativni i kvalitativni razvoj, potrebno je imati odgovarajuću strategiju investicionih ulaganja.

Investiciona ulaganja spadaju u red baznih faktora uspješnosti poslovanja i razvoja savremenog preduzeća. Smjer i kvalitet investicionih ulaganja opredjeljuju poslovnu i razvojnu orijentaciju preduzeća, te njihov kvantitativni i kvalitativni razvoja. Preduzeće kao materijalno organizacioni sistem aktivnosti investicionog ulaganja realizuje na osnovu prethodno urađenog investicionog programa, koji predstavlja okosnicu za ocjenu rentabilnosti i svrshishodnosti investicionog ulaganja. Investicioni program u osnovi proizilazi predinvesticione studije, te uradjene analize podobnosti i prednosti odredjenih ulaganja. Znači, predinvesticione studije, predinvestitorima ove studije pružaju sve potrebne informacije o tržišnoj podobnosti, ekonomskoj isplativnosti i sigurnosti investiranja kapitala u određeni investicioni projekt. Odgovori na ova pitanja traže potrebna znanja, kvalitetna istraživanja, te sve potrebne informacije o ekonomskoj opravdanosti investicionih ulaganja. Stoga su privredni subjekti primorani da u svakoj fazi razvoja imaju jasnu investicionu orijentaciju a koja se bazira na odgovarajućoj investicionoj politici i bitnim indikatorima za ocjenu ekomske efikasnosti investicionog ulaganja.

1.1. Predmet, svrha, i cilj istraživanja

Svrha i predmet istraživanja je ocjena investicionih ulaganja, počevši od prezentacije i objašnjenja svih troškova koji mogu javiti, preko raznih metoda koji se koriste za ocenu efikasnosti investicionog ulaganja, i u krajnjem slučaju odlaženja do odgovora na koji način donositi odluke i vršiti ocjenu investicionog ulaganja.

Cilj rada je i sagledavanje svih načina upravljanja investicionim rizicima, a značaj se ogleda upravo u tome da se na osnovu prezentiranih metoda i svih troškova izabere najoptimalnija investiciona odluka, tj., da se izmedju nekoliko mogućih opcija odabre najefikasnija.

1.2. Hipoteza istraživanja

Shodno tome, glavna hipoteza ovog rada glasi:

- definisanje osnovnih kriterijuma za ocenu ekonomske efikasnosti investicionog ulaganja i sagledavanje svih rizika investiranja,
- uvažavanje svih troškova, i njihov uticaja na efikasnost ulaganja,
- prezentacija svih metoda za ocenu investicionog ulaganja.

1.3. Metode istraživanja

U izradi rada su korištene metode čijom primjenom je omogućeno validno ostvarenje naučnog i društvenog cilja istraživanja.

Istraživana su naučno-teorijska saznanja, savremena poslovna praksa i relevantna literatura korištenjem osnovnih sintetičkih i analitičkih metoda.

1.4. Struktura rada

Rad se sastoji iz nekoliko dijelova koji su vezani za samu temu rada, tj., ocjenu investicionog ulaganja

U prvom dijelu rada daju se pojmovno: *kriteriji za ocjenu ekonomske efikasnosti investicionog ulaganja, parametri za ocjenu efikasnosti investicionog ulaganja, te eventualni rizici investiranja*. U drugom dijelu se obradjuje *problematika troškova kao elementa ulaganja, te njihov uticaj na efikasnost investicionog ulaganja*, dok u trećem dijelu rada tretiraju se *metode za ocjenu efikasnosti investicionog ulaganja*.